

DESPRE UN DICȚIONAR PUȚIN CUNOSCUT: PRIMUL DICȚIONAR ENCICLOPEDIC DE MEDIU DIN ROMÂNIA (DEM)

Ștefan NEGREA¹

stnegrea@yahoo.com

On a poorly known dictionary: the first Romanian Environmental Dictionary (DEM). Although published in 2005 in two volumes A4 format totalising 1638 pages, a monumental work, totally new for the Romanian scientific literature, the Environmental Dictionary remains poorly known. This is why I consider necessary to introduce it to the public by this late and short review. In order to incite the interested who are not aware of it's existence, I will stress that it is based on an original conception and is the collective work of 72 authors from eight university centres and the methodical scientific Centre of Valenii de Munte. The Dictionary's concept and edition are due to the reputed biologist prof. dr. Constantin Pârvu, coordinator of the Dictionary and author of more than half of the terms – a colossal work, fruit of many years of labour.

The Dictionary contains terms used by all the scientific disciplines referring to all natural and humanised environments. The Dictionary's scientific fund is made of Inorganic and Organic Chemistry terms, Biochemistry, Mathematics, Cybernetics, Astronomy, Physics and Biophysics, Cellular Biology, Botany, Zoology, Bacteriology and Virusology, Mycology, Lichenology, Anatomy and Anthropology, Genetics and Ecogenetics, Ecotoxicology and Ecochemistry, Algology, Ecology (s.str.) and environmental protection, Geobotany, Entomology and Acidiology, Vegetal and Animal Ethology terms. The Geography and Biogeography, Climatology and Agrometeorology, Vulcanology and Seismology, Geology and Geomorphology, Palaeontology,

¹ Dr., cercetător științific gr. I la Institutul de Speologie „Emil Racoviță”, membru al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române, redactor șef adjunct al revistei NOEMA.

Paleoenvironment, Speleology and Biospeleology, Stygology and Stygobiology, Karstology and Palinology terms were not neglected either. A brief presentation of the fish, reptile, bird and mammal fauna was also med, the Romanian data being highlighted. The Dictionary includes data on the Romanian and world's Parks and natural reserves, protected species of flora and fauna, including the endemic ones, forest sciences and exploitation for wood, hunting and by-products. And many were to be said but I rather leave to the interested parties the pleasure of discovering even more. The presented work is the fruit of a severe selection operated by the editing board coordinated by C. Pârnu. At the end, more than 23000 terms entered the Dictionary, reflecting the scientific vocabulary in the publishing year.

Being a first attempt for synthesis in such a vast and complex field as the environmental science, the Dictionary contains incomplete or missing information, of course. As for other dictionaries and in the light of the scientific progress, up to date editions are to be expected every ten or fifteen years.

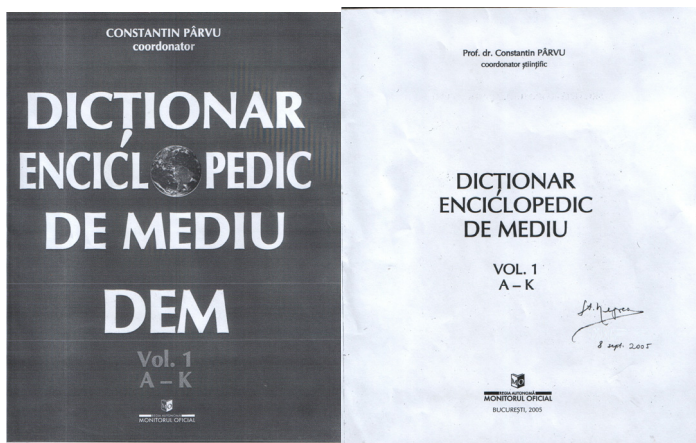

Fig. 1. Coperta Dicționarului Enciclopedic de Mediu, 1638 pagini, Editura Monitorului Oficial, București, 2005 – 2 volume. Volume coordonate de prof. dr. Constantin Pârnu.

Deși apărut acum cinci ani (2005) în două volume format A4, cu copertă în policromie celofanată, totalizând 1638 pagini, tipărit impecabil la tipografia Monitorul Oficial din București, deși este vorba de o lucrare monumentală, absolut inedită pentru literatura științifică românească, ba chiar și pentru cea universală, acest dicționar este puțin

cunoscut. Iată de ce consider că este necesar să-l prezint în această sumară recenzie târzie. Pentru a incita pe cei interesați, dar care n-au aflat de existența acestui dicționar, subliniez că are la bază o concepție originală și poartă semnătura a 72 de autori proveniți din opt centre universitare și Centrul metodic-științific din Vălenii de Munte. Ideea și realizarea acestui dicționar aparțin cunoscutului biolog prof. dr. Constantin Pârvu, coordonator al volumului și semnatar a mai mult de jumătate din termeni – o muncă titanică care a durat ani de zile.

Dicționarul conține termeni din toate disciplinele științifice, reprezentând toate mediile de viață naturale și antropice. Fondul științific al dicționarului este format din termeni de chimie anorganică și organică, biochimie, matematică, informatică, astronomie, fizică și biofizică, biologie celulară, botanică, zoologie, bacteriologie și virusologie, micologie, lichenologie, anatomie și antropologie, genetică și ecogenetică, ecotoxicologie și ecochimie, algologie, ecologie (s.str.) și protecția mediului, geobotanică, entomologie și acidiologie, etologie vegetală și animală.

Nu s-au neglijat nici termenii de geografie și biogeografie, climatologie și agrometeorologie, vulcanologie și seismologie, geologie și geomorfologie, paleontologie, paleomediu, speologie și biospeologie, stigologie și stigobiologie, carstologie, palinologie. S-a avut în vedere prezentarea succintă și a faunei piscicole, herpetologice, ornitologice și mamalogice, cu accent pe cele din România. În dicționar sunt incluse date despre parcurile și rezervațiile naturale din România și de pe glob, despre rezervațiile biosferei, despre animale și plante ocrotite, inclusiv cele endemice, despre silvicultură și exploatarea forestieră, cinegetice și produse ale naturii. Și ar mai fi multe de adăugat, dar lăsăm pe cei interesați să descopere și alte aspecte. Lucrarea este rezultatul unei selecții riguroase făcute de colectivul redacțional coordonat de C. Pârvu. Până la urmă au intrat în dicționar peste 23000 de termeni care reflectă realitatea în anul apariției.

Reprezentând o primă încercare de sinteză în acest domeniu atât de vast și complex, conține desigur lacune și informații incomplete. Ca și în cazul altor dicționare, cum științele evoluează, se impun reeditări actualizate, să zicem o dată la 10–15 ani.